Aluehallitus 26.10.2026 § 210

§ 210

# Vastauksen antaminen valtuutettu Peltoniemen ja valtuutettu Hukarin sekä 26 muun valtuustoaloitteeseen koskien nepsy-piirteisiä asiakkaita koskevan sosiaalisen raportin hyödyntämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Nieminen Tapio

## Päätösehdotus

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Etelä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Soccan vuonna 2026 julkaisemassa sosiaalisessa raportissa *Nepsy-piirteiset asiakkaat aikuisten sosiaalipalveluissa* tarkastellaan neuropsykiatrisia piirteitä omaavien aikuisten palvelutarpeita ja palvelujen toimivuutta Uudellamaalla. Keskeiset kehittämistarpeet koskevat palvelujen saavutettavuutta, palvelupolkujen selkeyttä, henkilöstön osaamista ja monialaista yhteistyötä.

### Raportissa esitettyjen havaintojen toteutuminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella nepsy-piirteisten aikuisten tuki järjestyy osana olemassa olevia sosiaali- ja terveyspalveluja asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen perusteella. Palvelutarpeet sijoittuvat tyypillisesti useiden eri palvelujen rajapinnoille.

Aikuisten sosiaalipalvelujen asiakkuus ei edellytä diagnoosia. Kuten sosiaalisesta raportista käy ilmi, työntekijät tunnistavat kuitenkin asiakkaistaan nepsy-piirteitä. Palvelutarpeen arvioinnissa tunnistetaan tuen tarpeet esimerkiksi arjen hallinnassa, toimintakyvyssä, asumisessa, toimeentulossa, ihmissuhteissa ja työllistymisessä sekä sovitaan tarvittavista palveluista ja tukitoimista. Tarvittaessa asiakas ohjataan terveydenhuollon tutkimuksiin, hoitoon tai kuntoutukseen.

Nepsy-piirteisten asiakkaiden tuen tarpeet voivat sijoittua sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdepalvelujen, kuntoutuksen, työllistymisen tuen ja vammaispalvelujen rajapinnoille. Ammattilainen voi ohjata asiakkaan suoraan terveydenhuoltoon esimerkiksi saatteella työttömän terveystarkastukseen. Useita palveluja tarvitsevan asiakkaan palvelukokonaisuutta koordinoidaan hänen tarpeensa mukaisesti; sosiaalihuollon asiakkaalla omatyöntekijällä on tässä keskeinen rooli. Raportin havainnot palvelujen yhteensovittamisen ja selkeän ohjauksen tarpeesta tunnistetaan myös hyvinvointialueella.

**Käynnissä olevat toimenpiteet**

Raportissa tunnistettuihin kehittämistarpeisiin vastataan osana palvelujen normaalia kehittämistä. Sosiaalisessa raportissa tuodaan esille tarve vahvistaa ammattilaisten tietämystä nepsy-piirteisille asiakkaille soveltuvista palveluista. Aikuisten sosiaalipalveluissa valmistellaan nepsy-teeman ympärille muodostettavaa työryhmää, jonka tavoitteena on tarkastella asiakasryhmän palveluja ja koostaa aiheeseen liittyvää materiaalia ammattilaisten tueksi.

Keskeisenä kehittämiskohteena raportissa nousee myös henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Aikuisten sosiaalipalveluissa toteutettiin keväällä 2026 kartoitus henkilöstön koulutustarpeista. Neuropsykiatriset teemat nousivat myös tässä yhteydessä keskeiseksi osaamisen kehittämisen kohteeksi. Hyvinvointialueella työstetään parhaillaan nepsy-aiheista koulutusta aikuisten sosiaalipalvelujen henkilöstölle.

Terveyspalveluissa yhtenäistetään täysi-ikäisten ADHD-tutkimuksiin ohjautumista, kehitetään terveysasemien sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteistyötä ja hyödynnetään ensivaiheen tuessa digitaalisia arviointi- ja omahoitopalveluja. Hoidon jatkuvuutta ja palvelujen koordinointia vahvistetaan lisäksi omalääkäri- ja omahoitajamallilla sekä moniammatillisilla yhteistyökäytännöillä.

Lasten ja nuorten palveluissa on kehitetty varhaiseen tunnistamiseen, diagnoosista riippumattomaan arjen tukeen ja sujuvaan palveluohjaukseen perustuvia toimintatapoja osana Kelan rahoittamaa ”Kuntoutus neurokirjon lasten ja nuorten arjessa” -hanketta. Nämä hyödyttävät myös aikuisten palveluja ehkäisemällä tuen tarpeiden kasautumista ja raskaampien palvelujen tarvetta perheissä.

**Suunnitelma raportin havaintojen hyödyntämisestä**

Raportin havaintoja hyödynnetään osana jo käynnissä olevaa aikuisten palvelujen kehittämistä. Jatkossa kootaan ammattilaisten käyttöön ajantasainen tieto nepsy-piirteisiä

aikuisia tukevista palveluista ja ohjeista, selkeytetään asiakkaan palvelupolkua tutkimuksiin ohjautumisesta tukeen, hoitoon ja kuntoutukseen sekä arvioidaan asiointitapojen saavutettavuutta. Samalla täsmennetään henkilöstön koulutustarpeita ja vahvistetaan palvelujen välisiä konsultaatio- ja yhteistyökäytäntöjä erityisesti tilanteissa, joissa asiakkaalla on samanaikaisesti useita palvelutarpeita.

Toimenpiteiden etenemistä seurataan palvelulinjojen normaalissa johtamisessa ja toiminnan kehittämisessä käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa.

**Yhteenveto**

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella nepsy-piirteisiä aikuisia tuetaan osana olemassa olevia sosiaali- ja terveyspalveluja. Raportissa esitettyihin kehittämistarpeisiin vastataan vahvistamalla henkilöstön osaamista, kokoamalla palveluja koskevaa tietoa, selkeyttämällä aikuisten palvelupolkuja sekä parantamalla palvelujen saavutettavuutta, yhteistyötä ja koordinointia. Tämä kehittämistyö tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja jatkuu osana normaalia toiminnan kehittämistä. Tavoitteena on varmistaa asiakkaan tarpeiden mukainen, oikea-aikainen ja sujuva palvelukokonaisuus riippumatta siitä, missä palvelussa hänen ensisijainen asiakkuutensa on.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

**Käsittely**

**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

**Selostus**

Valtuutettu Peltoniemi ja valtuutettu Hukari sekä 26 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.6.2026 § 50 aloitteen koskien nepsy-piirteisiä asiakkaita koskevan sosiaalisen raportin hyödyntämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

**Toimivalta**

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

**Liitteet**

1 Valtuutettu Peltoniemen ja valtuutettu Hukarin sekä 26 muun valtuustoaloite koskien nepsy-piirteisiä asiakkaita koskevan sosiaalisen raportin hyödyntämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

**Oheismateriaali**

**Tiedoksi**

**Täytäntöönpano**

**Päätöshistoria**